

ESTONIAN A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
ESTONIEN A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
ESTONIO A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Monday 8 May 2000 (morning)

Lundi 8 mai 2000 (matin)

Lunes 8 de mayo del 2000 (mañana)

3 hours / 3 heures / 3 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Section A: Write a commentary on one passage. Include in your commentary answers to all the questions set.
- Section B: Answer one essay question. Refer mainly to works studied in Part 3 (Groups of Works); references to other works are permissible but must not form the main body of your answer.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Ne pas ouvrir cette épreuve avant d'y être autorisé.
- Section A : Écrire un commentaire sur un passage. Votre commentaire doit traiter toutes les questions posées.
- Section B : Traiter un sujet de composition. Se référer principalement aux œuvres étudiées dans la troisième partie (Groupes d'œuvres) ; les références à d'autres œuvres sont permises mais ne doivent pas constituer l'essentiel de la réponse.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Sección A: Escriba un comentario sobre uno de los fragmentos. Debe incluir en su comentario respuestas a todas las preguntas de orientación.
- Sección B: Elija un tema de redacción. Su respuesta debe centrarse principalmente en las obras estudiadas para la Parte 3 (Grupos de obras); se permiten referencias a otras obras siempre que no formen la parte principal de la respuesta.

A OSA

Kommenteerige ühte järgnevatest katkenditest:

1. (a)

Ta istub keset kõrget õhtust ruumi ja laseb teise inimese käel, mehe käel, kobada oma lõualuid ja pealuud. Käsi on noor, kuid kogenud. Luudega harjunud nagu kondisaagijal arstil või viimsepäevainglil, kes surnuid ellu äratab. Ta silmitseb varjatud huviga ebamäärast saviolevust, kelle kallal teise vilunud käed talitavad ja kes vähehaaval tõesti hakkab ellu ärkama. Võõrastusega paneb ta tähele, et sellele tuleb hing sisse. Sellel on mitu korda ümbertehtud silmalaud ja mitu korda ümbertehtud ninaots. Isegi kõrvad on ümbertehtud. Tema silmalaud, tema ninaots, tema kõrvad. Teda üllatab see, et teine oskab teda savist järele teha. Ta vaatab pealt ja kõlgutab jalga. Alles täna keskpäeval oli ta suureline ja arvas sisimas, et teda ei ole üldse võimalik järele teha nii, et hing sisse tuleks. Kindlasti tuleb tema suurelisis sellest, et Issand ei ole veel käskinud oma inglit tema jaoks vitsu soola panna. Issand ootab ja vaatab veel.

Tema aga jälgib samal ajal teise liigutuse, möödab teist pilguga, vaatab üksisilmi, uurib häbenemata ja üksikasjalikult otsekui laps külalist. On teist terve päeva näinud savikuju tegemas, aga märkab alles nüüd, et teine on tõesti olemas... Ta tahab seista valguse käes, aga tahab ka näha, mis on pimedates nurkades.

Viisnurgad ja haakristid köidavad teda samamoodi nagu inimese silmad ja see, mis seal paistab. Roosid nähes tekib tal himu seda ära süüa. Ta on palju roose ära söönud. Teab täpselt, mis maik on võilillel ja mis maik õunapuuõiel. Seda, et sireli maik on kibe, teab peale tema kogu eesti rahvas. Igal aastal, kui sirelid õide lähevad ja kuuride ning kartulivagude kõrval seisavad otsekui võõraste maailmade saadikud, tundub, et Tallinna ja Tartu kohale laskub jälle seesama surmavaikus, mida ellujäänud oma mälestustes kirjeldavad. Mida magusamalt sirel lõhnab ja mida sinisemalt lehvib taevas, seda eluohtlikum tundub olevat viibimine Balti riikides. Nendest riikidest ei tea keegi, kas neid ongi üldse olemas. Elu nendes on arusaamatu ning saladuslik. Viiskümmend aastat on siin vaid üks silmapilk, unenägu ja aur, mis katab varemeid ja tühje vundamente. Siin võib kiirgav kevadtuul isegi surnuluudele elu sisse lõõtsuda ja nad hauapõhjast välja tuua. Päise päeva ajal on siin kuulnud vanakuradi raadios kõnet pidamas. Siinseid sireleid nähes ei tea kunagi, kas nad õitsevad täna või minevikus, või on nad ainult igatsusepilt, mis paistab isegi teisele poole piiri ära.

Õõsiti siin valvatakse. Teritatakse kõrvu, kuulatakse, kas ei ole kuulda vanakuradi saabumist.

Sirel õitseb omasoodu, vana ärahävitatud valitsuse asemele ilmub uus ning peab jalle istungit.

Tema aga on mänginud terve oma elu Balti riikide ajaloo taustal muretult piltide ja sõnadega. Kreeka ja rooma müüte on ta tarvitanud nagu müügikataloogi, millest ta on valinud välja jumalaid. Ükski jumal ei ole talle meeldinud nii palju, et ta ainult selle ühega oleks leppinud...

Nagu juba enne sai öeldud, issanda ingel ei ole veel tema jaoks oma vitsu soolvette pannud.

Praegu on siiski alles 1968. aasta august. Parkett naksub, tõmbetuul ajab raamatukappide ja punasest puust toolide alt tolmurulle välja. Need keerlevad keskpõrandal nagu hallid nõiakerad. Kahe tunni pärast peaks ta rongi peale minema ja rong viiks ta dramaatiliselt ulgudes ja lihtlaselt rappudes läbi Valmiera, läbi Cesise, ja läbi Sigulda, ja läbi Valga ja läbi Tartu tagasi Tallinna.

Viivi Luik *Ajaloo ilu* (1991)

- Arutlege “Tema” esitlust ning tähtsust tekstis. Kuidas “Tema” esitlus mõjutab Teie suhtumist temasse?
- Arutlege kunsti, ajaloo ja terrori seoseid tekstilõigus. Võrrelge “Tema” ja jutustaja suhtumisi ajaloo suhtes.
- Kuidas tarvitab jutustaja irooniat, parallelismi, ning kordamist? Mis sihiga, ehk mis otstarbeks?
- Milline mõju ja tähtsus on katkendis mõisteil “Issanda ingel,” “vanakurat,” ja “jumal”?

B OSA

Kirjutage kirjand ühel alljärgnevatest teemadest. Teil tuleb oma vastuses tugineda vähemalt kahele neist “Part 3” teostest, mida olete eksamiks lugenud. Viited teistele teostele on lubatud, kuid ei peaks moodustama peaosa Teie vastusest.

2. Kaaluge **kas** mineviku-igatsuse (nostalgia) **või** unenägude käsitlest Teie poolt loetud teostes.
 3. Võrrelge negatiivsete (“kurjade” või “pahade”) tegelaste rolli Teie poolt loetud teostes. Kuivõrd oluline on nende olemasolu ning kuidas mõjuvad nad sündmustiku **või** autori sõnumi arendamisele?
 4. Kaaluge konflikti olulisust ning käsitlest Teie poolt loetud teostes.
 5. Mõned autorid näevad endid “õpetajatena” ning nende teostel on õpetlik sõnum. Millisel määral võiks Teie poolt loetud teoseid vaadelda “õpetlike sonumeina”?
 6. Võrrelge tausta ning atmosfääri (meeleolu) käsitlest vähemalt kahes Teie poolt loetud teoses.
-